

צד:

עין משפט
נר מצוה

בב א ב מיי' פיי' מהל'
שבת הלכה לה סמג
עשין א טוש"ע א"ח סי'
שסא סעיף ב:

רבי ניסים גאון

אלא כדאמרי בי רב
משמיה דרב. איתה בסוף
פרק ראשון דסנהדרין
אמרי בי רב, [רב] הונא.

רבינו חננאל

[illegible]

רוחות אית ליה פי תקרה ונבדל שלא יהא מפושט ומשום הכי נקט
בצקעה דחצר סתם אכסדרה יא לה ג' מחילות דסתמא מושכת
בכלל החצר באורך או ברוחב אלא שהיא עד אמצע החצר ופרוזה
לפניו במילואו להכי נקט צקעה דאפילו אין לה אלא שתי מחילות

וּפְרוּרָה מִשְׁנֵי נָדְדִין אֵינֶנּוּ לִיהָ לֵרֵב
 פִּי תִקְרָה וּבִסְמוּךְ גֶּרֶם כִּי יִלֵּת לִיהָ
 צִבְעֶנָה אֲזַל בְּחֶרֶב אֵינֶנּוּ לִיהָ וְכֵן
 גִּרְסֵי רִצְנוֹ חֲנָנָל וְרִצְנוֹ תֵּם ' וְהִכִּי
 פִּי צִבְעֶנָה שֵׁשׁ שֵׁשׁ מַחֲיֹלוֹת וְהֶרְצִיעַ
 פְּרוּרָה בְּמִלּוּלָה אֲזַל בְּחֶרֶב שֵׁשׁ
 בְּרִצְבִיעִית לַחֵי אִו פֶּס דְּלִיכָא שֵׁם
 מַחֲיָה אַע"פ שְׁפִרוּרָה מְרֻבָּה אִו
 שְׁפִרוּרָה יִתֵּר מִעֵשֶׂר אֲמַר' פִּי תִקְרָה
 וּפְרִיךְ מִ"מ קִשְׁיָא דִּינִימָא פִּי תִקְרָה
 בְּשֵׁמִי רוּחוֹת כִּיּוֹן דְּלִין פְּרוּרִים
 מַחֲיָה וְיֵשׁ בְּכֹל רוּחַ שֵׁם מַחֲיָה
 דִּבְרִין לֵרֵב אֲזַל לְשִׁמּוּלָא חֵין חִילּוֹק
 וְכִיּוֹן מְרוּחַ וְכֵן לְשִׁמֵּשׁ אִו פְּרִיךְ
 בְּמִלּוּלָא אֲפִילוּ מְרוּחַ אַחַת לֹא אֲמַרְנִי
 פִּי תִקְרָה יוֹדֵר וְסוּתָם וּמִשְׁנֵי שְׁנַפְרָךְ
 בְּקֶרֶן זִוִּית וּקִירִיו בְּחֶרֶב שְׁנַפְרָךְ
 וְנֹפֵל גַּם מִן הַקִּיר עַד שְׁמוּפֵלַג מִן
 הַכּוֹתֵל אֲרֻבַּע מִכֵּל רוּחַ וְרוּחַ דְּלָךְ
 אַע"פ דֵּשׁ כֹּאן ד' מַחֲיֹלוֹת שֵׁלָא נִפְרָךְ
 לְמִקְרָאוֹ וְלִימָא פִּי תִקְרָה כִּיּוֹן דִּמּוּפֵלַג
 מִמֶּנָּה אֲרֻבַּע וְהִ"ה דְּאֲפִילוּ בְּרוּחַ אַחַת
 בְּבִי הֵיא גּוּוּנָא לֹא אֲמַר' יוֹדֵר וְסוּתָם
 וְלֹא נִקַּט קֶרֶן זִוִּית אֲלֵא מִשּׁוֹם
 הַלְּחֹרָחַת דִּמִּילְתָא דְּכַשְׁנַפְרָךְ שֵׁם רִגִּיל
 לְהַיּוֹת נּוּפֵל מִן הַקִּיר עֲמוּ אִי נִמִּי
 דְּקֹאק בְּקֶרֶן זִוִּית מִשּׁוֹם דְּלִיכָא תִרְתִּי
 לְרִיעוּתָא דְּטַעְמָא דְּפִי תִקְרָה מִשּׁוֹם
 דְּדִמִּי לִפְתַּח דְּכַפְלֵיגָא בְּסִמּוּךְ דֵּן
 מִעֵשֶׂר יִיתֵר מִעֵשֶׂר וְיִבְרָן זִוִּית לֹא
 דְּמִי לִפְתַּח מִשּׁוֹם דְּכַפְתַּח בְּקֶרֶן
 זִוִּית לֹא עֲבָדִי אִינְשִׁי וְאִ"ת מֵאִי
 פְּרִיךְ מִשְׁתֵּי רוּחוֹת נִמִּי יִנִּימָא פִּי
 תִקְרָה נוּקִי שְׁמִי רוּחוֹת דְּמַתְנִיתִין
 שְׁנַפְרָךְ זֶה כְּנֶגֶד זֶה דְּהִו מִפּוּלָה
 וְלֹא אֲמַרְנִין פִּי תִקְרָה וְיִ"ל דִּינִימָא
 וְיִלֵּת לְאֻקּוּמָא בְּכֹל עֵינֵי וְעוֹד דּוּמִיא
 דְּחֶחֶר לֵאלֹא מִפּוּלָה דְּלֹא יִבְרָן
 בֵּית קַתְנִי:

וְקִירָיוּךָ בְּאַלְבָּסוֹן. פ"י זקונטרס זשיפוע עיין גגין שלנו לליכא פה היינו כי ארזילא דמאמר"י זעושין פסין (לעיל כה):

וְשִׁמְוֹנָא אִמְרַא אִפ' בֵּיתָר מַעֲשֵׂר. וְאִיזִי בֶּן זַעֲשֵׁר

בין ביותר מעשר ונקט שתי רוחות משום בית דמרוח אחת מהני פי תקרה אפילו ביתר מעשר כיון דאיכא שם ארבע מתיחות ולא מני למימר דנקט שתי רוחות משום דליירי נמי בעשר דלא הוה ליה משום הכי למינקט שתי רוחות כי אם נפרצה כסם דהוי מרוח אחת והוי משמע כסם פרכה שהיא יתר מ' ולא רצה רב להעמיד אף ביתר מעשר ומשום בית כמו שמואל דקסבר רב דליה הוה מיירי ביתר מעשר לא לתני שתי רוחות כלל אלא הוה ליה למימני דווקא ביתר מעשר מרוח אחת ולא הוה ליה למנקט שתי רוחות משום בית אי נמי סבר רב דביתר מ' לא יתר רב יהודה אף לאותה שבת כמו שמיקל בעשר בקנק וזית אע"פ שזו חו נחשב לו כפרצה ולא פתח:

ובקירוייו בארבע. רש"י פירש שגפן הכותל חמש מאות וחמש לכאן ולא דק דאם כן לא הויה פרהה יתר מעשר אלא אלכסון של חמש על חמש דהיינו שבע אמות ולא חש לדקדק בזה:

שמואל לא אמר ברב דלא קתני אַלְבָּסוֹן. אַע"ג דלא קתני נמי שפּרָן הקירוי ברחב ארבע מ"מ חשיב כמאן דחמי ליה בזהדיא כיון דקתני שפּרָנָה משמי רוחות שאו רגיל הקירוי ליפול אבל אין דרכו לפרוץ באלכסון:

רב לא אמר בשמואל דא"ב הוי ליה אבסדרה. כלומר אפי' נפילה רביעית ושלישית במילואו אמר פי תקרה כמו באבסדרה: **ב**עשר בולוי ערמא לא פליגי. פירש בקונטרס דכלאו סתימת

הוא אלא נראה דמכא פי תקרה חשבינן ליה פתח ללישנא קמא צי

כל גגות פרק תשיעי עירובין

בְּקֶרֶן נִגְנוּ שְׁנֵי פְּרָדִים. זֶה פְּרָדֵה אֶחָד שְׁמוֹפֶסֶת בְּשֵׁמִי רֹחוּמִיָּה דִּהְיִינוּ בְּקֶרֶן
וְיָוִית׃ דְּפִסְחָא בְּקֶרֶן וְיָוִית לֹא עֲזָדִי. לְלֹא אֹרְסִיָּה הוּא׃ מִשְׁמִי
אֶחָדִי שְׁמוֹ רֹחוּמִי נָמִי וְכוּ׃ אֶחָדִי סֶלְקָא דְעֵתִיָּה שְׁמִי רֹחוּת מִמֶּשׁ׃ אֶמְרִי זִי
זִי. הָא נָמִי בְּקֶרֶן יָוִית אֶע״ג דְּבַעֲשָׁר אֹקִימֵנָא לֹא אֶמְרִינִי פִסְחָא

הוא דפתחא בקרן זוית לא עבדי
ומשום פי תקרה נמי לא כגון שקיריו
באלכסון בשפוע כגון גגין שלנו לליכא
פה דהיינו כעין ארזיאל דלמרינן
בעושין פסין (לעיל דף ק"ה): ושמואל
אמר: מיתמינן אפילו ביתר מעשר
ולא מיתנא ליה אלל בשמי רשות
כדמפרש ואילל ואלחר קא דמכר
שמואל: משום בית. דלא אפשר
ברוח אחת משום פי תקרה יורד
וסותם: וסו מי איס ליה לשמואל
פי תקרה יורד וסותם. דמוקמינן
לה מתני' ביותר מעשר וקאמר דבית
לא מתסר והאמר שמואל בריש פרקין
באכסדרה צבקה דלחין מטלטלין זה
אלל בארבע אמות: כיו ליה ליה
בארבע. במקום שרריך לעשות שורת
מחילות בסמיכתם פי תקרה יורד
וסותם כגון אכסדרה: אלל בשלש.

דאי' היתה זה מחילה כהלכתה ופי' תקרה לשלש מחילות משער: "מ"מ קשיא. שתי רוחות אחאי לא אמרינן פי' תקרה יורד וקוטה ושוואל לא מי' נוקי צדיקו אלכסון דל"ח צרות אחת נמי תמסר הוואל צדיק מעשר:

ר' כשמואל אם כן
 רב למעמיה דאמר
 "בבולה" ^(א) דאיתמר
 אמר מותר למלט
 מן מלטלין בה אלא
 מותר למלט בבולה
 סותם ושמואל אמר
 בארבע אמות לא
 וסותם בעשר כולי
 פליגי ביתר מעשר
 לי עלמא לא פליגי
 דאמר רב יהודה
 קורה

[illegible]

כוחל מורחי

כוחל מורחי

והקירו חמש אמות לכלן וחמש אמות
ועוד לכלן כמדת פרכת הכוחל שיש
באן ארבע פיות תקרה אחת למורה
וחמש אמות ארכה ואחת אורך ארבע
אסמון לה צדדוס ועוד אחת לנגד
פרכת כוחל האפוי חמש אמות
ארכה ואחת אסמון לה ארכה (ארבע)
במקלוע מורחית^א ובארבע לית

שמואל פי תקרה יורד וסותם: ה"ג שמואל לא אמר כרב אלנסון
לא קפני. להכי לא אוקמא שמואל צעשר ובקיריו שלם כרב
יבית קפני סתמא וכל הבאים קיריו חלקין ולא באלנסון הלכך
להי נמי דפתחא לא היו בקרן וזית נסתמה פי תקרה בשמי רוחות
אזלא פלגת הקיריו איכא למימר דתני ביה שנסרך ביה וקיריו
עממו קאמר ובשמי רוחות כגון קרן וזית אלטריכא ליה לא ברות
דאחא אפילו נפחת הקיריו ד' רוחב כנגד כל הפרעה דליינו אורח
ויותר מעשר אין כאן אלא שלש פי תקרה אחת ארוך ושנים קצרים
בשלש אית ליה יורד וסותם: ורב לא אמר בשמואל דל"כ דנפרך
הקיריו עממן יש כאן ארבע פיות אפילו הכי איכא למימר ככולהו
יורד וסותם דהכי סבירא ליה באססדרה בצקעה: צעשר כויל
דעלמא לא פליגי. דכלאו סמימת פי תקרה נמי פתחים הם:
קורה ארבעה מסיר בחורבה. חורבה הפרוזה ברשות הרבים
נאסרה בטלטול יש בה קורה ראשיה נמוכים על שני יתדות מותר
לטלטל מתחיה דארבע פיותיה יורדין וסותמין ב' בצרה וב' בצלשאי:
שש

קיי פלוגתייהו בעשר ולית ליה לשמואל פי תקרה ולא אמרינן פתחא ע"פ שהוא במילואו דפי תקרה הוי מטעם פתח כדפרישית לעיל: ושמואל

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ו.], (ב) [לעיל כה.],
(ג) [בארבעה רש"ש],
(ד) לעיל כה. 5; (ה) לעיל פו.,
(ו) [לעיל 5;], (ז) [בס"א]:
(ח) כן הוא גירסת
ממשה"א וגי' מהרש"ל
(ט) ש"ך לדף 5ה,
(י) [וע' תוס' ב"ב יא: ד"ה
הכא אפשר],

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה קדמי
 וכו' עקב זמן זה הוא שפרק
 והוא הכותל וצל פני כל
 הנפרק הקירוי
 הסמלה לה צמורה כל"ה ותיבת
 ובעון וזמון מן הקירוי
 נמשך: (ג) בא"ד ברוחב כל"ה
 ותיבת וזמון מן הקירוי
 נמשך: (ד) בא"ד בקרן זמן ותיבת
 נגם הוא נפרק בחרבע וכו'
 מכותה פירלה הכותל במצא
 שיש כאן וכו' לית ליה
 לשמואל:

מוסף רש"י

[illegible]

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

(א) אולי ר"ל דע"י הפי תקרה
נעשה כפחה וכמ"ס המוס'
א"י דווקא בקרן וזית.
(ב) נראה דר"ל דאם הפרה
לאנו אלא י' אמות וכמ"ס
ההמוס' גד"ה ושמואל דא"י
בין בעשר בין ציור מעשר
ויד'ק.

(ג) נראה ש"ל וה"ה לבית
שנפרץ ביותר מי' אמות.